

2023 Yılı Biterken Yatırımcı İlişkilerine Genel Bir Bakış

Kadir BUDAK – Gübretaş – Yatırımcı ve İştirak İlişkileri Yöneticisi

Dünya genelinde Covid-19 salgını ile başlayan ve sonrasında Rusya-Ukrayna savaşıyla devam eden sürece, son dönemde İsrail-Filistin arasında yaşanan gerilim de eklenmiştir. Tüm bu gelişmeler global ticaret akışında sorunlara yol açarken, ülkelerin daha korumacı anlayışlara sahip olmasına sebebiyet vermiştir.

Global düzeydeki bu gelişmelerin doğal sonucu olarak, özellikle hammadde/emtia girdilerinde yurtdışına bağımlı birçok reel sektör firması için maliyet ve fiyatlamalarda dalgalanmaların ve dolayısıyla risklerin arttığı bir dönem yaşanmıştır. Bu noktada uyum süreçlerinin ana bileşenlerinden biri olan ve şirketlerle yatırımcı arasında köprü işlevi gören Yatırımcı İlişkileri'ne düşen rol; bu "kriz" dönemlerinde daha da önem kazanmıştır.

Tüm bu yaşanan süreçlerin, şirketler açısından her anlamda en az maliyetle geride bırakılabilmesi adına kurumsal yönetimin dört ana ilkesi olan **adillik, şeffaflık, hesap verebilirlik, sorumluluk** başlıklarının yanı sıra; **sürdürülebilirlik** kavramının da önemi tekrar ön plana çıkmıştır.

Ülkemiz özelinde ise; bu senenin dikkat çekici hususları yeni halka arzlardaki artış ve sermaye piyasalarında yatırımcı sayısında görülen ciddi yükseliştir. 2023 başından bu yana Borsa İstanbul'da 50'ye yakın yeni halka arz gerçekleşmiştir. Öte yandan Borsa İstanbul'daki yatırımcı sayısı 2023 yılı üçüncü çeyreğinde de artmaya devam ederken, Eylül ayı sonu itibarıyla toplam yatırımcı sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre 5,1 milyon artışla 7,7 milyon kişiye ulaşmıştır.

Kasım ayı itibarıyla ise bu sayı yaklaşık 8,3 milyon seviyelerine ulaşmıştır. Bu artışlarda yerli yatırımcılar çok ciddi bir yer tutarken, yılın üçüncü çeyreğinde yabancı yatırımcı sayısı da bir önceki yılın aynı dönemine göre tüm endekslerde artmıştır.

Bu gelişmelerin doğal bir sonucu olarak daha geniş kitlelerin rol almaya başladığı sermaye piyasalarında firmalar artık daha fazla yatırımcı ile muhatap olmaktadır. Doğası gereği finansal okuryazarlık olarak eşit bir dağılıma sahip olmayan, 15 yaş altından 75 yaş üstüne kadar geniş bir kitleyle iletişimi yönetmek de önümüzdeki dönemde Yatırımcı İlişkileri birimlerinin önemli bir görevi olacaktır. Bu konuda firmaların operasyonel/finansal sonuçlarını, yatırım süreçlerini, ESG faaliyetlerini mümkün mertebe **daha yalın, daha anlaşılabilir** ve fakat bir yandan da **daha geniş kitlelere ulaşabilecek** çeşitlilikteki yöntemlere başvurarak yatırımcılara aktarıyor olması gerekecektir.

Bir dipnot olarak; SPK tarafından finansal okuryazarlık düzeyinin artırılması için ilk, orta, lise ve üniversite öğrencilerine yönelik eğitim seminerlerinin gerçekleştirilmesi ve Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu (SPL) tarafından bireylerin finansal okuryazarlık seviyesinin artırılmasına yönelik "Finansal Okuryazarlık Portalı" nın kurulmasına yönelik çalışmaların oldukça kıymetli olduğunu belirtmek gerekir. Orta ve uzun vadede bu çalışmaların faydası nitelikli insan kıymeti oluşturma noktasında sektör bileşenleri açısından daha net gözlemlenecektir.

Yatırımcı ilişkileri açısından geleceğe dönük gelişmelere odaklandığımızda ise yukarıda bahsetmiş olduğum geniş kitleye hitap etmede şirketlerin sürdürülebilirlik ve dijital dönüşüm konularına ne kadar yanıt verebildiği önem arz edecektir. Bu çerçevede şirketlerin;

- Sürdürülebilirlik açısından ekonomik, sosyal ve çevresel risk faktörlerini nasıl algılayıp bunları nasıl yönettiklerinin şeffaf bir şekilde ortaya konulması,
- Dijitalleşme açısından ise yapay zeka, siber güvenlik, kişisel verilerin korunmasına yönelik yeterliliklerini gözden geçirmesi,
- Kısa/orta vadeli planlamalarında bu konulara ilişkin eylem planlarına yer vermesi,

kritik öneme sahip olacaktır.

Son olarak sürdürülebilirlik konusuyla ilgili 2024 yılında ön plana çıkacak bir gelişmeye değinmek istiyorum. Avrupa Finansal Raporlama Danışma Grubu (EFRAG) tarafından hazırlanan Avrupa Sürdürülebilirlik Raporlaması Standartları'nın (European Sustainability Reporting Standards, ESRS) ilk seti 31 Temmuz 2023 tarihinde kabul edildi.

Bu gelişmeyle, Avrupa Birliği (AB) şirketleri için; Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi'ne (Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD) tabi olan şirketler, 2024 finansal raporlama döneminden itibaren raporlarını, ESRS'ye uygun olarak yayımlamak zorundadırlar.

Bu durum standartların kapsamı gereği AB şirketlerinin tedarik zincirlerinde bulunan ve yine belli kriterlere sahip şirketlerimizi de dolaylı olarak ilgilendirecektir. İklim değişikliği, kirlilik, iş gücü, iş yapma kuralları gibi toplamda 12 başlık ihtiva eden bu standartların; AB borsalarında işlem gören AB dışı şirketler için 2028 yılından önce, diğer AB dışı şirketler için ise 2028 yılı sonrası uygulamaya geçmesi hedefleniyor.

Çok uzak olmayan bir gelecekte ülkemiz için de zorunlu hale gelmesi beklenen bu raporlama standartları ile birlikte sürdürülebilirlik raporlarının karşılaştırılabilir hale getirilmesi, zaman ve finansal kaynak açısından yaşanan kayıpların minimize edilmesi amaçlanmaktadır. Bunlarla beraber bu standart setlerinin, şirketlerin tüm paydaşlarına karşı daha hesap verebilir bir anlayışla hareket etmesine katkı sunması beklenmektedir.

Bu kapsamda Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından "Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları" taslak dokümanının kamuoyunun görüşüne açılmış olması da ayrıca önemlidir.¹

¹

<https://www.kgk.gov.tr/Portalv2/Uploads/files/Duyunlar/v2/Surdurulebilirlik/Turkiye%20Surdurulebilirlik%20Raporlama%20Standartlarinin%20Taslaklarin%20Kamuoyu%20Gorusune%20Aciliyor.pdf>